

ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار

محمد کاظمی^{**} محسن دستگیر^{*}

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۱۰/۱۰ تاریخ پذیرش: ۱۴/۱۲/۱۳۹۱

چکیده

هدف از انجام این پژوهش بررسی ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام می‌باشد. همچنین در این پژوهش ارتباط بین روند‌های کوتا مدت‌تر، شامل دوره‌های ۶۰، ۲۰ و ۵ روزه و نیز با بازده سهام در سطوح مختلف شاخص بازار سهام موردن آزمون قرارگرفته است. برای انتخاب نمونه آماری با استفاده از روش حذف سیستماتیک، نمونه‌ای شامل ۲۲ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در طی دوره زمانی ۹ ساله (۱۳۸۰-۱۳۸۸) انتخاب و بررسی گردید. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌های پژوهش از روش رگرسیون با داده‌های ترکیبی استفاده گردیده است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها نشان می‌دهد زمانی که شاخص بازار سهام از میانگین شاخص بازار سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته بیشتر است یک ارتباط قوی و مثبت بین بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته و بازده آن وجود دارد. با وجود ارتباط مثبت بین بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته و بازده آن، از این نسبت می‌توان برای پیش‌بینی بازده آتی سالانه سهام استفاده کرد.

واژه‌های کلیدی: استراتژی بالاترین قیمت در ۵۲ هفته‌ی گذشته، استراتژی روند، بازده سهام، شاخص بازار سهام، روش رگرسیون

* استاد گروه حسابداری، دانشگاه شهید چمران اهواز، نویسنده اصلی، مسئول مکاتبات.

mdastgir@hotmail.com

** کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مبارکه.

۱- مقدمه

هر سرمایه‌گذار در بد و ورود به بازار سرمایه به دنبال پیدا کردن راه‌ها و تدوین و بکارگیری استراتژی‌هایی است که بتواند بر بازار پیروز شود و بازده بیشتری کسب و ریسک را حداقل نماید. در مقابل، تئوری نوین مدیریت مالی و جوهره اصلی آن یعنی فرضیه بازار کارا بر این اعتقاد است که نمی‌توان بر بازار پیروز شد و بازدهی بیش از متوسط بازار حاصل کرد. در این پارادایم ادعا می‌شود که هیچ گونه روندی در قیمت و بازدهی بازار وجود ندارد و نمی‌توان از روندهای بازار سود کسب کرد. در حال حاضر در بازارهای سرمایه دنیا دو استراتژی که برای معامله و مدیریت پرتفوی به صورت گسترده‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرند و در تحقیقات متعددی از جمله یی چانگ^۱ (۲۰۱۱) و هودارت^۲ (۲۰۰۹) سودمندی آن‌ها در ایجاد بازدهی بیشتر تأیید شده است، استراتژی‌های روند و معکوس می‌باشند. این استراتژی‌ها همیشه به عنوان تحلیل تکنیکال معروف بوده‌اند و امروزه در حال تأیید گرفتن از سرمایه‌گذاران بنیادگرا و حتی جامعه آکادمیک می‌باشند. حجم زیادی از تحقیقات به این موضوع می‌پردازند و ادبیات گسترده‌ای در این مورد شکل گرفته است. این استراتژی‌ها بر روانشناسی، رفتار جمعیت و جو بازار مبنی هستند. استراتژی بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته از استراتژی روند نشات می‌گیرد. اصطلاح روند در علم مدیریت مالی معادل واژه شتاب در علم فیزیک می‌باشد. شتاب در لغت به معنای عزم حرکت یا نیروی اولیه‌ی حرکت است. این واژه از اصطلاحات علم فیزیک بوده که وارد علم مدیریت مالی شده است. یکی از استراتژی‌ها یی که در بازار سرمایه به کار گرفته می‌شود، این است که توصیه می‌شود سهامی خریداری شود که در گذشته بالاترین بازده را داشته است و سهامی به فروش رسد که در گذشته پایین‌ترین بازده را کسب کرده است. به بیان دیگر این استراتژی می‌گوید «سهامی را بخرید که در گذشته موفق بوده و سهامی را بفروشید

1. Yi Chang
2. Huddart

ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام... ۱۳۳

که در گذشته ناموفق بوده است». این قاعده به نام استراتژی معاملاتی روند شهرت یافته است (ساده وند، ۱۳۸۹: ۲۲).

در پژوهش های قبلی و مشابه به این پژوهش به صراحت به یافتن پاسخ این سؤال که آیا بین بالاترین قیمت سهام در گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام ارتباط معنا داری وجود دارد یا خیر پرداخته نشده است بنابراین با توجه به موارد بالا هدف از انجام این تحقیق پاسخ به این سؤال می باشد که آیا بین بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته ی گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام ارتباط معنا داری وجود دارد؟

۲- مبانی نظری و پیشینه پژوهش

در سال های اخیر وجود عوامل موثر بسیاری که به پیش بینی بازده سهام کمک می کنند مطرح شده است، از آن جمله می توان به موارد زیر اشاره کرد:

جرج و هووانگ^۱ (۲۰۰۴) یافتد که استراتژی بالاترین قیمت در ۵۲ هفته گذشته مهمتر از روند قیمت می باشد. جگادش و تیتمان^۲ (۱۹۹۳) پیشنهاد می کنند که سطوح قیمت نشان داده شده توسط بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته تعیین کننده مهمتری از تاثیر روندی است که توسط روش های قبلی قیمت گذاری نشان داده می شود.

سرمایه گذاران سطوح قیمتی بالا را به عنوان نشان دهنده اخبار خوب مورد توجه قرار می دهند؛ چه اخبار خوب مربوط به شرکت باشد یا نباشد. اخبار خوب با بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته مقایسه می شود. بنابراین بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته به عنوان یک متغیر مورد بحث برای سرمایه گذارانی است که بازده آتی سهام شان را پیش بینی می کنند (یی چانگ، ۲۰۱۱: ۷).

وقتی اخبار خوب منجر به افزایش قیمت سهام به سطحی نزدیک به بالاترین قیمت

1. George and Hwang
2. Jegadeesh and Titman

سهام در ۵۲ هفته گذشته می‌رسد انتظارات خوش بینانه‌ای به وجود می‌آید که در نتیجه آن نوع رفتار تاثیر روند یا تاثیر بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته بهبود می‌یابد. این تغییرات به این دلیل است که وقتی قیمت سهام به بالاترین قیمت در ۵۲ هفته گذشته نزدیک می‌شود دو نیرو به وجود می‌آید که منجر به افزایش بازده آتی سهام می‌شود. این دو نیرو از تاثیر اطلاعات افزایش قیمت و انتظارات مثبت ایجاد شده توسط افزایش قیمت نشات می‌گیرد. با این وجود تحقیقات قبلی سطح بالای شاخص بازار سهام را که مانع از ایجاد تاثیر بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته می‌شود را نادیده گرفته‌اند. اگر قیمت نسبتاً بالای سهام بتواند به تعیین سود بیشتر سرمایه‌گذاری کوتاه مدت کمک کند در نتیجه عامل مهم دیگری که همان عملکرد نسبتاً بالای شاخص بازار سهام است قابل استنتاج می‌باشد(یی چانگ، ۲۰۱۱: ۱۵).

به طور خلاصه چند موضوع اصلی مورد بررسی در این پژوهش به شرح زیر است:
اولاً لازم است بررسی شود چطور سطح شاخص بازار سهام روی بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته از طریق انتظارات سرمایه‌گذاران تاثیر می‌گذارد. اخبار خوب از عملکرد خوب شاخص بازار سهام که چشم انداز امید بخشی برای سهام است ایجاد می‌شود و این باعث تشویق سرمایه‌گذاران به پیگیری روند‌های قبلی سهام می‌شود. چون سرمایه‌گذاران از بازار سعودی^۱ توقع افزایش قیمت در آینده را دارند. این نشان می‌دهد که سطح بالای شاخص بازار سهام منجر به بهبود عملکرد سهام می‌شود. در مقابل در یک بازار نزولی با سطح پایین شاخص ممکن است اعتماد سرمایه‌گذاران را در نگهداری سهام کم کند. در این پژوهش می‌خواهیم به بررسی این موضوع بپردازیم که چگونه سطح شاخص بازار سهام روی ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته و بازده آن تاثیر می‌گذارد.

ثانیاً به غیر از استفاده از بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته به عنوان یک متغیر مورد بحث نشان خواهیم داد که آیا انواع دیگر اطلاعات مهم که بتواند به عنوان متغیری

1. Bearish

ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام... ۱۳۵.....

مورد بحث مطرح شود وجود دارد یا خیر. در کنار متغیر بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته که به عنوان یک متغیر مهم استفاده می‌شود پیشنهاد می‌شود که قیمت‌های بالای گذشته را که در دوره‌های مختلف اندازه گیری شده است را به عنوان یک متغیر مهم استفاده کنیم که این دوره‌ها شامل هفت، ماه و فصل می‌باشد. از این معیارهای عملکرد برای مقایسه قیمت‌های کنونی سهام استفاده می‌شود. با این وجود تحقیقات کمی در زمینه ارتباط بین بازده سهام و چنین معیارهایی وجود دارد (بی چانگ، ۲۰۱۱). ثالثاً در این مقاله از برخی ویژگی‌های شرکت‌ها که به عنوان شاخص‌های ریسک و عملکرد بیان می‌شود، مانند اندازه شرکت، ارزش دفتری به ارزش بازار استفاده می‌کنیم. بیشتر محققان معتقد‌داند که اندازه؛ فاکتور مهمی در تعیین بازده مورد انتظار سهام می‌باشد؛ بنز^۱ (۱۹۸۱)، رینگنام^۲ (۱۹۸۱)، جافه^۳ (۱۹۸۹) و راون هورست^۴ (۱۹۹۸). برخی دیگر معتقد‌داند تاثیر ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت فاکتور مهمتری است؛ مثل روسنبرگ^۵ (۱۹۸۵)، چان^۶ (۱۹۹۱) و پاتروسکی^۷ (۲۰۰۰). برخی دیگر معتقد‌داند که هر دوی این تاثیرات نباید در چنین تحلیل‌هایی نادیده گرفته شوند مثل فاما و فرنچ^۸ (۱۹۹۶)، بامان^۹ (۱۹۹۸) و دانیال^{۱۰} (۲۰۰۱).

رینگنام (۱۹۸۱) بیان می‌کند که در شرکت‌هایی که تاثیر اندازه را کنترل کرده‌اند شکست خورده‌اند. باسو^{۱۱} (۱۹۸۳) نشان داد که تاثیر P/E از اندازه شرکت مستقل نیست. کوک و روزف^{۱۲} (۱۹۸۴)، جافه (۱۹۸۹) و فایرفیلد و هریس^{۱۳} (۲۰۱۰) نشان دادند

-
1. Banz
 2. Reinganum
 3. Jaffe
 4. Rouwenhorst
 5. Rosenberg
 6. Chan
 7. Piotroski
 8. Fama and French
 9. Bauman
 10. Daniel
 11. Basu
 12. Cook and Rozeff

که سهام به نسبت P/E کمتر، بازده بیشتری ایجاد می‌کند. یکی دیگر از متغیرهای مورد بحث که سرمایه‌گذران در ارزیابی اخبار رسیده بکار می‌برند متغیر حجم معاملات است. بلوم (۱۹۹۴) و هودارت (۲۰۰۹) نشان دادند زمانی که قیمت سهام بیش از حد بالا یا پایین است حجم معاملات محدود می‌شود. پس بهتر است حجم معاملات را نیز در مدل وارد کنیم.

بنابراین در این مقاله علاوه بر متغیر بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته از متغیرهای اندازه شرکت؛ نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار و نسبت قیمت به بازده سهام P/E در پیش‌بینی بازده سهام استفاده می‌کنیم. نهایتاً مدل رگرسیون این پژوهش مزیت‌هایی در تعیین متغیرهای توضیح دهنده، متغیر وابسته که همان بازده سهام می‌باشد را دارد. بیشتر تحقیقات قبلی در ارتباط به بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته و بازده سهام از استراتژی روند استفاده کرده‌اند. به علاوه در این نوع تحقیقات از رگرسیون با داده‌های ترکیبی استفاده نشده است.

یی چانگ (۲۰۱۱) در پژوهشی تحت عنوان ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته و سطح شاخص بازار سهام به بررسی ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته و بازده آن در بورس اوراق بها دار تایوان پرداخت. وی همچنین ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در ۵ روز، ۲۰ روز و ۶۰ روز و بازده سهام را مورد بررسی قرار داد. او در این پژوهش نشان داد که بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته تاثیر مثبت و معنا داری روی بازده سهام دارد و همچنین زمانی که شاخص بازار سهام از میانگین شاخص بازار سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته بیشتر است ارتباط بین بالاترین قیمت در ۵۲ هفته و بازده سهام مثبت و قوی است. زمانی که شاخص بازار سهام از میانگین شاخص بازار سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته کمتر است ارتباط بین بالاترین قیمت در ۵۲ هفته و بازده سهام مثبت و ضعیف است.

مالین و برونهالت (۲۰۱۰) در پژوهشی با عنوان قابلیت پیش‌بینی شاخص بازده‌های

ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام..... ۱۳۷

آتی بر اساس استراتژی بالاترین قیمت در ۵۲ هفته، به دنبال پاسخی برای این پرسش بودند که آیا استراتژی بالاترین قیمت در ۵۲ هفته در بازارهای نوظهور سود آور است یا خیر. آن‌ها همچنین در این پژوهش به مقایسه‌ی قابلیت سود آوری استراتژی بالاترین قیمت در ۵۲ هفته با استراتژی روند پرداختند. به طور کلی نتایج پژوهش نشان می‌دهد که استراتژی بالاترین قیمت در ۵۲ هفته در بازارهای نو ظهور سود آور بوده و نسبت به استراتژی روند به طرز معناداری سودآوری بیشتری دارد و به عبارت دیگر با استفاده از استراتژی بالاترین قیمت در ۵۲ هفته می‌توان بازده‌های آتی را پیش‌بینی نمود.

دو(۲۰۰۸) در تحقیقی به بررسی این موضوع که روند کوتاه مدت و معکوس بلند مدت دو پدیده مجزا از هم هستند در بازارهای بین المللی پرداخت. دوره زمانی تحقیق از دسامبر ۱۹۶۹ تا جولای ۲۰۰۴ بوده است. وی همچنین در این تحقیق به مقایسه‌ی استراتژی روند قیمت چگادش و تیمن(۱۹۹۳) و استراتژی جرج و هوانگ(۲۰۰۴) پرداخته است. علاوه بر این وی این موضوع را که آیا بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته می‌تواند بازده‌های آتی را پیش‌بینی کند را مورد بررسی قرار داد. به طور کلی نتایج تحقیق فوق بیانگر این است که بر خلاف نتایج جرج و هوانگ(۲۰۰۴) روند کوتاه مدت و معکوس بلند مدت به صورت همزمان و نه به عنوان دو پدیده‌ی کاملاً مجزای از هم وجود دارد. از دیگر نتایج تحقیق فوق می‌توان به این اشاره کرد که استراتژی‌های روند قیمت در سطح بین الملل حتی بعد از انجام اصلاحات بابت ریسک و هزینه‌ی معاملات سودآور می‌باشند. وی همچنین به این نتیجه رسید که با استفاده از استراتژی بالاترین قیمت در سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته می‌توان بازده‌های آتی را پیش‌بینی نمود.

جرج و هوانگ(۲۰۰۴) در پژوهش خود به بررسی و مقایسه بازده‌های به دست آمده سهام و قابلیت پیش‌بینی بازده‌های آتی سهام با استفاده از سه استراتژی سرمایه‌گذاری، روند قیمت چگادش و تیمن، روند صنعت موسکویتز و گرین بالت و استراتژی بالاترین قیمت در ۵۲ هفته پرداختند. استراتژی اول آن‌ها عملکرد بازده سهام را در

گذشته بررسی می‌کند. استراتژی دوم آن‌ها عملکرد سهام را با استفاده از بازده‌های صنعت در گذشته اندازه‌گیری کرده و استراتژی سوم عملکرد سهام را با توجه به نزدیک بودن قیمت سهام به بالاترین قیمت در ۵۲ هفته‌ی گذشته اندازه‌گیری می‌کند. به طور کلی نتایج و یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که استراتژی روند در کوتاه مدت و استراتژی معکوس در بلند مدت دو پدیده‌ی کاملاً مجزا هستند و استراتژی بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته قابلیت پیش‌بینی بهتر بازده را دارا می‌باشد.

تا کنون در کشور ایران در هیچ پژوهشی رابطه بین استراتژی بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته و بازده سهام مورد بررسی قرار نگرفته است. اما در پژوهش‌های زیادی رابطه‌ی بین انواع متغیرهای مستقل دیگر و بازده مورد بررسی قرار گرفته است که در زیر به چند مورد از آن‌ها اشاره می‌کنیم:

قالیاف اصل و همکاران(۱۳۸۹) در پژوهشی به بررسی سودآوری استراتژی‌های روند سود و قیمت در بورس اوراق بهادر تهران و ارزیابی اثر عوامل بازده غیرعادی، سود غیرمنتظره استاندارد شده؛ نسبت قیمت به درآمد هر سهم، ارزش دفتری به ارزش بازار هر سهم و همچنین اندازه شرکت بر روی بازده این استراتژی‌ها طی دوره زمانی ۱۳۸۳-۱۳۸۷ پرداختند. آن‌ها به این نتایج رسیدند که با توجه با سودآوری استراتژی روند قیمت در افق زمانی ۳ و ۶ و ۱۲ ماهه در بورس اوراق بهادر تهران، می‌توان با خرید سهام برنده و فروش سهام بازنده در افق زمانی فوق بازده اضافی کسب کرد. با توجه به سودآوری استراتژی روند سود در افق زمانی ۳ و ۶ ماهه می‌توان بدین نتیجه رسید که با خرید سهامی که به تازگی شکفتی در سود داشته و فروش سهامی که عملکرد ضعیفی از سودآوری داشته می‌توان بازده اضافی در افق زمانی فوق کسب نمود.

زنگیر دار و همکاران(۱۳۸۹) در تحقیقی به این پرسش پاسخ می‌دهند که آیا متغیرهای ریسک سیستماتیک، نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار، اندازه شرکت، نسبت قیمت به درآمد، نسبت درآمد به قیمت، بازده بازار، بازده بدون ریسک و صرف

ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام... ۱۳۹.....

ریسک بازار توانایی تبیین و پیش بینی بازده واقعی سهام را در بازار سرمایه ایران دارند یا خبر. نتایج حاصل از آزمون فرضیه ها نشان می دهد که استفاده از مدل چند عاملی در تبیین بازده واقعی سهام در محدوده زمانی ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۰ بهتر از مدل تک عاملی CAPM است. به عبارت دیگر نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار هر سهم، بتا، بازده بازار، بازده بدون ریسک و نسبت قیمت به درآمد بالاترین قدرت تبیین بازده واقعی را نسبت به متغیرهای دیگر دارند.

فدایی نژاد و صادقی(۱۳۸۵) سود مندی استراتژی های شتاب و معکوس را در بورس اوراق بهادر تهران بررسی نمودند. آن ها در یک بازه زمانی پنج ساله(۱۳۸۰-۱۳۸۴) اقدام به تشکیل و مقایسه پرتغوفی ها کردند. یافته های آنان نشان داد هر یک از این استراتژی ها در یک دوره زمانی سود مند است. به طوری که در افق های زمانی یک ماهه، سه ماهه و شش ماهه با استفاده از استراتژی شتاب و در افق های زمانی طولانی تر با استفاده از استراتژی معکوس می توان بازده اضافی کسب نمود.

۳- فرضیه های پژوهش

در راستای اهداف پژوهش و با توجه به مبانی نظری موضوع و پیشینه تحقیق های گذشته فرضیه های تدوین شده پژوهش عبارت است از:

فرضیه اصلی: بین بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته و بازده آن در همان دوره در سطوح مختلف شاخص بازار سهام ارتباط معنا داری وجود دارد.

فرضیه فرعی اول: بین بالاترین قیمت سهام در ۶۰ روز گذشته و بازده آن در همان دوره در سطوح مختلف شاخص بازار سهام ارتباط معنا داری وجود دارد.

فرضیه فرعی دوم: بین بالاترین قیمت سهام در ۲۰ روز گذشته و بازده آن در همان دوره در سطوح مختلف شاخص بازار سهام ارتباط معنا داری وجود دارد.

فرضیه فرعی سوم: بین بالاترین قیمت سهام در ۵ روز گذشته و بازده آن در همان

۱۴۰ پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، سال پنجم، شماره هفدهم، بهار ۱۳۹۲

دوره در سطوح مختلف شاخص بازار سهام ارتباط معنا داری وجود دارد.

۴- روش پژوهش

از آنجا که هدف پژوهش‌های کاربردی، توسعه دانش کاربردی در زمینه خاصی است، پژوهش حاضر از نوع کاربردی است. این نوع پژوهش‌ها به سمت کاربرد عملی دانش هدایت می‌شوند. همچنین این پژوهش از لحاظ روش از نوع توصیفی همبستگی است، زیرا از یک طرف وضع موجود را بررسی می‌کند و از طرف دیگر رابطه بین متغیرهای مختلف را با استفاده از تحلیل رگرسیون کشف یا تعیین می‌نماید. رگرسیون‌های مورد استفاده در پژوهش، چند متغیره بوده و از نوع داده‌های ترکیبی می‌باشند.

۵- جامعه آماری و روش نمونه گیری

جامعه آماری این پژوهش مشتمل بر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در فاصله زمانی ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۸ می‌باشد و روش نمونه گیری، روش حذفی است. به این صورت که برای تخمین مدل‌های پژوهش، شرکت‌هایی که دارای شرایط زیر بوده جزء نمونه آماری لحاظ شده و آن دسته از شرکت‌هایی که این شرایط را نداشته اند از نمونه آماری حذف گردیده اند. شرایط مذکور به شرح زیر می‌باشند:

- ۱- از ابتدای سال ۱۳۷۹ تا پایان سال ۱۳۸۸ در بورس پذیرفته شده باشد.
- ۲- به منظور قابل مقایسه بودن اطلاعات، سال مالی شرکت‌ها به پایان اسفند ماه ختم شود.

۳- در دوره زمانی مورد تحقیق حداقل هر سه ماه یکبار سهام آن‌ها مورد مبادله واقع شده باشد.

۴- جزء شرکت‌های سرمایه‌گذاری نباشند.

۵- در طی دوره مورد بررسی تغییر سال مالی نداشته باشند.

۶- اطلاعات مربوط به متغیرهای مورد نیاز مدل‌ها به صورت روزانه موجود باشد.

ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام... ۱۴۱.....

با توجه به شرایط و محدودیت‌های فوق، از بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، در مجموع ۲۲ شرکت انتخاب شدند. لازم به ذکر است که برای ۲۲ شرکت داده‌های هفتگی و برای نه سال تحقیق ۹۱۵۲ مشاهده انجام شده است.

۶- روش و ابزار جمع‌آوری اطلاعات

با توجه به موضوع پژوهش، روش جمع‌آوری اطلاعات اسنادکاوی است. اطلاعات مربوط به متغیرهای تحقیق از صورت‌های مالی و یادداشت‌های همراه آن و به وسیله نرم افزارهای تدبیر پرداز ۲ و ره آورد نوین و دنا سهم استخراج شده است. همچنین برای استخراج سایر اطلاعات مورد نیاز از لوح فشرده بورس و سایت رسمی بورس اوراق بهادار تهران استفاده شده است. همچنین به منظور محاسبه متغیرها و تجزیه و تحلیل مدل آماری داده‌ها از نرم افزار های Eviews و Excel نسخه ۶ استفاده شده است.

۷- مدل‌های مورد استفاده برای آزمون فرضیه‌ها

در این پژوهش برای آزمون فرضیه‌های مطرح شده از مدل‌های رگرسیون پیشنهاد شده توسط یی چانگ(۲۰۱۱) استفاده شده است و علت استفاده از این مدل آن است که دوره‌های کوتاه مدت تر از یک سال را در نظر گرفته است که این مدل‌ها عبارتند از: برای آزمون فرضیه اول از سه مدل ۱، ۲، ۳ استفاده شده است:

مدل (۱)

$$R_{i,t} = b_0 + b_1 \text{Size}_{i,t-1} + b_2 \text{BM}_{i,t-1} + a_1 \text{High52w}_{i,t-1} + a_2 \text{High52w}_{i,t-1} * D_{t-1} + \varepsilon_{i,t}$$

مدل (۲)

$$R_{i,t} = b_0 + b_1 \text{Size}_{i,t-1} + b_2 \text{BM}_{i,t-1} + b_3 \text{PE}_{i,t-1} + a_1 \text{High52w}_{i,t-1} + a_2 \text{High52w}_{i,t-1} * D_{t-1} + \varepsilon_{i,t}$$

مدل (۳)

$$R_{i,t} = b_0 + b_1 \text{Size}_{i,t-1} + b_2 \text{BM}_{i,t-1} + b_3 \text{PE}_{i,t-1} + b_4 \text{VOL}_{i,t-1} + a_1 \text{High52w}_{i,t-1} + a_2 \text{High52w}_{i,t-1} * D_{t-1} + \varepsilon_{i,t}$$

۱۴۲ پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، سال پنجم، شماره هفدهم، بهار ۱۳۹۲

برای آزمون فرضیه فرعی اول تا سوم نیز مدل ۴، ۵، ۶ استفاده شده است:

مدل (۴)

$$R_{i,t} = b_0 + b_1 \text{Size}_{i,t-1} + b_2 \text{BM}_{i,t-1} + b_3 \text{PE}_{i,t-1} + b_4 \text{VOL}_{i,t-1} + a_1 \text{High60d}_{i,t-1} + a_2 \text{High60d}_{i,t-1} * D_{t-1} + \varepsilon_{i,t}$$

مدل (۵)

$$R_{i,t} = b_0 + b_1 \text{Size}_{i,t-1} + b_2 \text{BM}_{i,t-1} + b_3 \text{PE}_{i,t-1} + b_4 \text{VOL}_{i,t-1} + a_1 \text{High20d}_{i,t-1} + a_2 \text{High20d}_{i,t-1} * D_{t-1} + \varepsilon_{i,t}$$

مدل (۶)

$$R_{i,t} = b_0 + b_1 \text{Size}_{i,t-1} + b_2 \text{BM}_{i,t-1} + b_3 \text{PE}_{i,t-1} + b_4 \text{VOL}_{i,t-1} + a_1 \text{High5d}_{i,t-1} + a_2 \text{High5d}_{i,t-1} * D_{t-1} + \varepsilon_{i,t}$$

فهرست متغیرهای مورد استفاده در کلیه مدل‌های فوق در جدول ۱ درج گردیده است:

جدول ۱ - فهرست متغیرها

نوع متغیر	نماد انگلیسی	متغیر
وابسته	R _{it}	بازدۀ سهام
مستقل	Size	اندازه شرکت
مستقل	B/M	نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار
کنترلی	P/E	نسبت قیمت به بازدۀ سهام
کنترلی	VOL	حجم معاملات
مستقل	High 52 w	نسبت بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته
مستقل	High 60 d	نسبت بالاترین قیمت سهام در ۶۰ روز گذشته
مستقل	High 20 d	نسبت بالاترین قیمت سهام در ۲۰ روز گذشته
مستقل	High 5 d	نسبت بالاترین قیمت سهام در ۵ روزه گذشته

ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام... ۱۴۳.....

مستقل	D_t	متغیر مجازی
*(ادمه جدول ۱)		* منع: یافته های پژوهشگر

در مدل های جدول (۱) Rit بازده سهام i در زمان t است. $Size_{i,t-1}$ ارزش بازار است که برابر است با تعداد سهام منتشره در دست مردم ضرب در قیمت سهام در زمان $t-1$ است. $BMi,t-1$ نسبت ارزش دفتری کل سهام شرکت به ارزش بازار کل سهام شرکت در زمان $t-1$ است. $High52wi,t-1$ نسبت قیمت جاری سهام به بالاترین قیمت در ۵۲ هفته گذشته سهام i در زمان $t-1$ است. بیشترین ارزش نسبت $High52wi,t-1$ برابر یک است. هنگامی که این نسبت خیلی زیاد است نشان می دهد که قیمت جاری سهام به حداقل قیمت قبلی نزدیک است و در نتیجه قیمت سهام در حال حاضر نسبتاً در سطح بالایی قرار دارد. همین طور زمانی که این نسبت کوچک است نشان می دهد که قیمت جاری سهام کم است و از حداقل قیمت قبلی فاصله دارد. در برآورد ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام لازم است که شرایط بازار را تعیین کنیم. چون قیمت سهام بیشتر از قیمت ۵۲ هفته قبل شده است بنابراین به نظر می رسد که این اطلاعات مهمی برای سرمایه گذاران است. ما Dt را یک متغیر ظاهری در نظر می گیریم، اگر شاخص بازار سهام در زمان t کمتر از میانگین شاخص بازار سهام در ۵۲ هفته گذشته باشد، برابر یک است و در غیر این صورت آن را صفر در نظر می گیریم متغیر $High52wi,t-1 \times Dt-1$ در معادله آورده می شود تا مشاهده ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته گذشته و بازده آن در سطح شاخص بازار سهام کمتر از میانگین شاخص سهام در ۵۲ هفته ی گذشته امکان پذیر شود. بنابراین جایی که سطح شاخص بازار سهام نسبتاً کم است ضریب متغیر بالاترین قیمت در ۵۲ هفته گذشته $\alpha_1 + \alpha_2$ است و جایی که سطح شاخص بازار سهام نسبتاً بالا است α_1 است.

همان خطای تصادفی است. در استفاده از رگرسیون تلفیقی برای برآورد نتایج، تاثیرات غیر قابل مشاهده را صفر در نظر می گیریم. رگرسیون پانل مورد استفاده در این

تحقیق شامل هم اثرات ثابت و اثرات تصادفی است که به ما اجازه کنترل ناهمانگی شرکت‌ها را می‌دهد به علاوه ما از نظر اماری بررسی می‌کنیم که کدام مدل بهتر است. نسبت P/E ارزشیابی سرمایه‌گذاران را از درآمد‌ها نشان می‌دهد. بنابراین ما نسبت P/E را در مدل دوم به عنوان متغیر کنترل شده بررسی می‌کنیم.

بهمنظور مقایسه مدل یک و دو متغیر حجم را بهمنظور ایجاد یک متغیر مورد بحث دیگر که در نتیجه اخبار خوب توسط سرمایه‌گذاران ارزشیابی می‌شود را اضافه می‌کنیم. در این روش رفتار گروهی سرمایه‌گذاران با استفاده از این مدل به دست می‌آید تا ارتباط بین حجم معاملات و بازده سهام را تعیین کنیم.

بهمنظور آزمون فرضیه‌های فرعی اول، دوم و سوم به ترتیب از مدل‌های ۶، ۵، ۴ استفاده می‌کنیم. در این مدل‌ها بالاترین قیمت ۶۰ روزه، ۲۰ روزه و ۵ روزه گذشته، نقش‌های مشابهی با بالاترین قیمت در ۵۲ هفته گذشته در مدل‌های ۳، ۲، ۱ بازی می‌کنند. High5d، High60d و High20d نسبت‌هایی از قیمت کنونی سهام به بالاترین قیمت به ترتیب در طول ۵ روز، ۲۰ روز و ۶۰ روزه گذشته هستند. (یی چانگ، ۲۰۱۱).

-۸- آزمون فرضیه‌ها

باتوجه به اینکه نوع داده‌های پژوهش حاضر داده‌های ترکیبی می‌باشد، بهمنظور انتخاب بین روش داده‌های تابلویی و تلفیقی از آزمون F لیم استفاده شده است. سطح معناداری موردگزارش این آزمون نشان داد که در مدل ۱، ۲، ۳ روش داده‌های تلفیقی مناسب‌تر است اما در سایر مدل‌های پژوهش روش داده‌های تابلویی باید به کار گرفته شود. از آنجاکه در مدل‌های ۴، ۵، ۶ روش داده‌های تابلویی انتخاب شده، بهمنظور انتخاب از بین روش اثرات ثابت و تصادفی از آزمون هاسمن استفاده شده است. سطح معناداری آزمون هاسمن نشان داد که در هر سه مدل روش اثرات ثابت مناسب‌تر است. قبل از برآورد کلیه مدل‌های پژوهش، مانایی تک تک متغیرها با استفاده از آزمون F فیشر بررسی شده است. احتمال معنی داری این آزمون، مانایی کلیه متغیرها

ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام... ۱۴۵.....

را به جز متغیرهای $i,t-1$ و BM Size $i,t-1$ روی سطح و این دو متغیر را روی تفاضل مرتبه ی اول تأیید کرده است. پیش از برآوردن مدل‌های رگرسیونی، لازم است تا مفروضات کلاسیک رگرسیون بررسی شود. با توجه به ترکیبی بودن داده‌های مورد استفاده در پژوهش حاضر، تنها فرض همسانی واریانس و همبستگی سریالی جملات خطاب بررسی شده است. به منظور کشف ناهمسانی واریانس از آزمون ARCH-LM استفاده شده است. از آنجا که احتمال معنی داری کلی مدل‌های پژوهش بیشتر از ۵٪ است، لذا فرض همسانی واریانس جملات خطاب پذیرفته می‌شود. میزان آماره دوربین واتسون کلیه مدل‌های رگرسیونی پژوهش نیز نشان می‌دهد که خود همبستگی بین جملات خطاب وجود ندارد، زیرا مقدار تمامی آن‌ها در فاصله $1/5-2/5$ قرار دارد. نتایج حاصل از برآش مدل‌های رگرسیونی مربوط به فرضیه اول در جدول ۳ آورده شده است. نتایج به دست آمده از آزمون فرضیه در سطح داده‌های ترکیبی نشان می‌دهد که بین بالاترین قیمت در ۵۲ هفته ی گذشته و بازده سهام در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی داری وجود دارد. بنابراین از بالاترین قیمت در ۵۲ هفته ی گذشته می‌توان برای پیش‌بینی بازده سهام استفاده کرد و فرضیه اول تأیید می‌شود. با توجه به مقدار ضریب بالاترین قیمت در ۵۲ هفته ی گذشته در معادله ارتباط قوی بین بالاترین قیمت در ۵۲ هفته ی گذشته و بازده سهام وجود دارد.

جدول ۲- نتایج آزمون فرضیه اول

مدل سوم فرضیه اصلی		مدل دوم فرضیه اصلی		مدل اول فرضیه اصلی		نماد	نام متغیر
احتمال آزمون	ضریب برآورده	احتمال آزمون	ضریب برآورده	احتمال آزمون	ضریب برآورده		
۰.۶۵۰۲	-۰.۶۲۳۴	۰.۶۷۵۷	-۰.۴۱۸۴	۰.۵۹۸۹	۴.۷۴۲۳۰	١٧٠	عرض از مبدأ
.....	-۲.۱۹۱۲	-۲.۱۵۱۴	-۲.۲۶۱۴	d(Size _{i,t-1})	اندازه شرکت

۱۴۶ پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، سال پنجم، شماره هفدهم، بهار ۱۳۹۲

.....	۰.۳۱۴۷۹	۰.۲۹۹۹۹	۰.۲۱۵۹۱	$d(BM_{t-1})$	نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار
۰.۰۱۴۵	-۲۰.۶۱۰۱	۰.۰۰۹۲	-۱۸.۷۱۱	-----	-----	PE_{t-1}	نسبت قیمت به بازده
۰.۰۰۸۲	۳.۲۴۱۴۱	-----	-----	-----	-----	VOL_{t-1}	حجم معاملات
.....	۰.۵۶۴۱۰	۰.۵۷۳۶۰	۰.۵۱۷۵۰	$High52W_{t-1}$	نسبت قیمت جاری به بالاترین قیمت در ۵۲ هفته‌ی گذشته
.....	-۰.۲۸۱۳۰	-۰.۲۷۹۵	-۰.۳۱۲۵	$High52W_{t-1}^* D_{t-1}$	سطح شاخص بازار
۰.۴۲۵۵۰۴		۰.۴۰۱۶۱۱		۰.۳۷۳۶۳۴		Adj-R ²	ضریب تعیین
.....			F'	سطح معنا داری مدل
۱.۹۶۲۰۵۳		۱.۹۶۱۳۸۲		۱.۹۶۱۳۶۹		DW	دوربین واتسون

* منع: یافه‌های پژوهشگر (ادامه جدول ۲)

همان طور که در جدول(۲) مشاهده می شود، همه متغیرهای مستقل با بازده سهام

رابطه دارند. از بین متغیرها اندازه شرکت، نسبت قیمت به بازده و سطح شاخص بازار

سهام با بازده ارتباط معکوس دارد و سایر متغیرها رابطه مستقیم با بازده سهام دارند.

به منظور فهمیدن اینکه چطور سطح شاخص بازار سهام روی ارتباط بین بالاترین

قیمت در ۵۲ هفته‌ی گذشته و بازده تاثیر می گذارد هر سه مدل ارائه شده فرضیه

اصلی شامل متغیر $High52W_{t-1}^* D_{t-1}$ می باشد. این متغیر که نشانگر سطح

شاخص بازار سهام می باشد از حاصل ضرب دو متغیر دیگر، یکی نسبت قیمت جاری

ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام..... ۱۴۷

سهام به بالاترین قیمت در ۵۲ هفته‌ی گذشته و دیگری متغیر ظاهربه D_{t-1} می‌باشد، اگر شاخص بازار سهام در زمان t کمتر از میانگین شاخص بازار سهام در ۵۲ هفته گذشته باشد، برابر یک است و در غیر این صورت آن را صفر در نظر می‌گیریم.

متغیر $High52w_{t-1} * D_{t-1}$ در معادله آورده می‌شود تا مشاهده ارتباط بین

بالاترین قیمت در ۵۲ هفته گذشته سهام و بازده آن در سطح شاخص بازار سهام کمتر از میانگین شاخص در ۵۲ هفته‌ی گذشته سهام امکان پذیر شود. بنابراین جایی که سطح شاخص بازار سهام نسبتاً کم است ضریب متغیر بالاترین قیمت در ۵۲ هفته گذشته $\alpha_1 + \alpha_2$ است و جایی که سطح شاخص بازار سهام نسبتاً بالا است α_1 است. پس زمانی که سطح شاخص بازار سهام نسبتاً پایین است ضریب بالاترین قیمت در ۵۲ هفته‌ی گذشته برابر $0.281 - 0.583$ است. بنابراین نتیجه می‌گیریم، در سطوح پایین شاخص بازار سهام ارتباط بین بالاترین قیمت در ۵۲ هفته‌ی گذشته و بازده سهام مثبت و ضعیف است و در سطوح بالای شاخص بازار سهام ارتباط مثبت و قوی می‌باشد.

نتایج حاصل از برآذش مدل‌های رگرسیونی مربوط به فرضیه‌های فرعی اول تا سوم پژوهش در جدول ۳ آورده شده است. نتایج برآذش مدل‌ها نشان می‌دهد ارتباط مثبت و قوی بین بالاترین قیمت در ۶۰ و ۵ روز گذشته و بازده سهام در سطوح نسبتاً بالاشاخص بازار سهام وجود دارد. با مقایسه ضرایب این متغیرها با ضریب متغیر بالاترین قیمت در ۵۲ هفته‌ی گذشته متوجه می‌شویم که این ضرایب افزایش یافته است پس این چنین نتیجه گرفته می‌شود که با کوتاه‌تر شدن روند بررسی از سال به فصل، از فصل به ماه و از ماه به هفته ارتباط قوی تر شده است.

با مقایسه‌ی نتایج برآذش مدل‌های فرعی اول تا سوم ارائه شده در جدول ۳ متوجه می‌شویم که هر چه دوره مورد بررسی کوتاه‌تر می‌شود مقدار ضرایب بالاترین قیمت‌ها افزایش می‌یابد و این ضرایب به ترتیب برای بالاترین قیمت‌های ۶۰ روزه، ۲۰ روزه و

۵ روزه برابر با 0.932 ، 0.983 و 2.328 است همچنین این ضرایب از ضریب بالاترین قیمت در 52 هفته‌ی گذشته که برابر 0.564 می‌باشد بزرگ‌تر هستند و این نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران توجه زیادی به قیمت‌های کوتاه مدت قبلی دارند. همچنین با مقایسه ضریب تعیین نتایج برآذش متوجه می‌شویم که هرچه دوره مورد بررسی کوتاه‌تر شده ضریب تعیین افزایش یافته است پس اینطور نتیجه گرفته می‌شود که با استفاده از اطلاعات دوره‌های کوتاه مدت تر قبل قدرت پیش‌بینی بازده سهام افزایش می‌یابد.

جدول ۳- نتایج آزمون فرضیه‌های فرعی

مدل فرضیه فرعی سوم		مدل فرضیه فرعی دوم		مدل فرضیه فرعی اول		نماد	نام متغیر
احتمال آزمون t	ضریب برآورده	احتمال آزمون t	ضریب برآورده	احتمال آزمون t	ضریب برآورده		
۰.۰۰۰۰	-۰.۱۹۴۵۰	۰.۰۰۰۰	۰.۰۵۹۲۳	۰.۰۰۰۰	-۰.۰۱۹۲۶	b_0	عرض از مبدا
۰.۰۰۰۰	-۰.۱۹۰۱۰	۰.۰۰۰۰	۰.۱۸۹۶۰	۰.۰۰۰۰	-۲.۱۴۱۲۰	$d(\text{Size}_{i,t-1})$	اندازه شرکت
۰.۰۰۰۰	۰.۱۶۶۳۶	۰.۰۰۰۰	۰.۱۷۳۴۲	۰.۰۰۰۰	۰.۲۹۹۱۹	$d(BM_{i,t-1})$	نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار
۰.۰۱۹۳	۳۱.۴۱۰۵	۰.۰۰۱۲	۳۴.۵۱۰۱	۰.۰۰۲۳	-۱۸.۳۱۱۹	$PE_{i,t-1}$	نسبت قیمت به بازده
۰.۰۰۹۰	۲.۳۳۳۸۱	۰.۰۳۹۷	۰.۹۸۸۱۲	۰.۰۴۹۲	۲.۹۹۹۱	$VOL_{i,t-1}$	حجم معاملات

ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام..... ۱۴۹

-----	-----	-----	-----	0.93201	<i>High60d_{i,t-1}</i>	نسبت قیمت جاری به بالاترین قیمت در روز گذشته ۶۰
-----	-----	-----	-----	-0.25970	<i>High60d_{i,t-1}</i> <i>*D_{t-1}</i>	سطح شاخص بازار
-----	-----	2.32829	-----	-----	<i>High20d_{i,t-1}</i>	نسبت قیمت جاری به بالاترین قیمت در روز گذشته ۲۰
-----	-----	0.25462	-----	-----	<i>High20d_{i,t-1}</i> <i>*D_{t-1}</i>	سطح شاخص بازار
.....	4.98345	-----	-----	-----	-----	<i>High5d_{i,t-1}</i>	نسبت قیمت جاری به بالاترین قیمت در روز گذشته ۵
.....	-0.24033	-----	-----	-----	-----	<i>High5d_{i,t-1}</i> <i>D_{t-1}</i>	سطح شاخص بازار
0.548791		0.429599		0.466722		Adj-R ²	ضریب تعیین
.....			F'	سطح معنا داری مدل
1.844055		1.838403		1.847973		D W	دوربین واتسون

(ادامه جدول ۳)

* منبع: یافته های پژوهشگر

۹- مقایسه نتایج پژوهش با پژوهش‌های انجام شده

نتایج حاصل از آزمون فرضیه اصلی نشان می‌دهد زمانی که شاخص بازار سهام بیشتر از میانگین شاخص در ۵۲ هفته‌ی قبل است یک ارتباط مثبت و قوی بین نسبت قیمت جاری سهام به بالاترین قیمت در ۵۲ هفته‌ی قبل وجود دارد و زمانی که شاخص بازار سهام کمتر از میانگین شاخص در ۵۲ هفته‌ی قبل است یک ارتباط مثبت و ضعیف بین نسبت قیمت جاری سهام به بالاترین قیمت در ۵۲ هفته‌ی قبل وجود دارد. همچنین این ارتباط برای دوره‌های کوتاه مدت تر که در فرضیه‌های فرعی اول تا سوم بررسی شد برقرار می‌باشد. بنابراین یافته‌های این پژوهش از یک طرف می‌تواند برای سرمایه‌گذاران اطلاعاتی مربوط باشد تا بهترین زمان را برای خرید و فروش سهام انتخاب کنند و از طرف دیگر می‌تواند بهترین زمان افزایش سرمایه را به مدیران پیشنهاد کند تا بتوانند بالاترین ارزش را نصیب شرکت کنند. این نتایج با نتایج تحقیقات یی چانگ(۲۰۱۱) در بازه زمانی ۵۲ هفته، ۶۰ روز، ۲۰ روز و ۵ روز مشابه و با نتایج تحقیقات هودارت(۲۰۰۹)، دو(۲۰۰۸) و جرج و هوانگ(۲۰۰۴) و در بازه زمانی ۵۲ هفته مشابه است.

با توجه به این که بررسی رابطه بین نسبت قیمت جاری سهام به بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته و بازده آن در بلند مدت، ممکن است به نتایج مطمئن‌تری منجر شود. پیشنهاد می‌گردد که پژوهش حاضر با تعداد سال‌های بیشتری انجام شود. در این پژوهش ارتباط بین نسبت قیمت جاری سهام به بالاترین قیمت سهام در ۵۲ هفته‌ی گذشته و بازده آن در صنایع مختلف به طور جداگانه مورد آزمون قرار نگرفته است، پیشنهاد می‌شود این ارتباط در صنایع مختلف بررسی شود. در تحقیقات آتی همچنین می‌توان تاثیر متغیرهای کلان اقتصادی مانند تورم را بر بازده سهام مورد آزمون قرار داد.

منابع

- دموری، داریوش و دیگران، (۱۳۸۷)، "بررسی عکس العمل بیش از اندازه سرمایه‌گذاران به الگوهای عملکرد گذشته شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بها دار تهران"، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۵، شماره ۵۴، صص ۴۷-۶۲.
- زنجیر دار، مجید و دیگران، (۱۳۸۹)، "ریسک سیستماتیک، نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار، اندازه شرکت، نسبت قیمت به درآمد، نسبت درآمد به قیمت، بازده بازار، بازده بدون ریسک و صرف ریسک بازار در تبیین بازده واقعی سهام در بازار سرمایه‌ایران"، فصلنامه مدیریت صنعتی دانشگاه علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنتدج، شماره ۱۱، صص ۱۵۲-۱۳۷.
- ساده‌وند، محمدجواد، (۱۳۸۸)، "بررسی بازده اضافی استراتژی شتاب سود و قیمت در بورس اوراق بها دار تهران"، پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت مالی، دانشگاه علوم اقتصادی تهران.
- فادائی نژاد، محمد اسماعیل و محسن صادقی، (۱۳۸۵)، "بررسی سودمندی استراتژی‌های مومنتوم و معکوس در بورس اوراق بها دار تهران"، فصلنامه پیام مدیریت، سال ۵، شماره ۱۷۱۸.
- قالیاف اصل، حسن و دیگران، (۱۳۸۹)، "بررسی بازده اضافی استراتژی شتاب سود و قیمت در بورس اوراق بها دار تهران"، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۷، شماره ۶۱، صص ۱۱۶-۹۹.
- Banz, R.W.,(1981) , " The Relationship Between Return and Market Value of Common Stocks", Journal of Financial Economics 9 ,PP. 103-126.
- Basu, S.,(1983), "The Relationship Between Earnings' Yield, Market Value and Return for NYSE Common Stocks: Further Evidence". Journal of Financial Economics 12,PP. 129-156.
- Bauman, W.S, Conover, C.M., Miller, R.E.,(1998), "Growth Versus Value and Large-cap Versus Small-cap Stocks in International Markets". Financial Analysts Journal,PP. 75-89.

Bheenick, E. B and Brooks, R.D.,(2010)," Does Volume Help in Predicting Stock Returns? An Analysis of the Australian Market ", Research in International Business and Finance 24(2010) ,PP. 146–157.

Blume, L., Easley, D., O'Hara, M.,(1994), "Market Statistics and Technical Analysis: the Role of Volume". Journal of Finance 49,PP. 153–181.

Chan, L.K., Hamao, Y., Lakonishok, J.,(1991), "Fundamentals and Stock Returns in Japan". Journal of Finance 46,PP. 1739–1789.

Cook, T.J., Rozeff, M.S.,(1984), "Size and Earning/price Ratio Anomalies: One Effect or Two?" Journal of Financial and Quantitative Analysis 19,PP. 449–466.

Daniel, K., Titman, S., Wei, K.C.J.,(2001)," Explaining the Cross-section of Stock Returns in Japan: Factors or Characteristics?" Journal of Finance 56,PP. 743–766.

Du, D.,(2008)," The 52-week High and Momentum Investing in International Stock Indexes". The Quarterly Review of Economics and Finance 48,PP. 61–77.

Fairfield, P.M., Harris, T.S.,(2010)," Price-earning and Price-to-book Anomalies: Tests of an Intrinsic Value Explanation". Contemporary Accounting Research 9,PP. 590–611.

Fama, E.F., French, K.R.,(1996)," The CAPM is Wanted, Dead or Alive". Journal of Finance 51,PP. 1947–1958.

Grinblatt M, Titman S.,(1989), "Mutual Fund Performance: an Analysis of Quarterly Portfolio Holdings". Journal of Business; 62,PP. 394-415.

Huddart, S, Lang, M., Yetman, M.H.,(2009)," Volume and Price Patterns Around a Stock's 52-week Highs and Lows: Theory and Evidence". Management Science 55,PP. 16–31.

Jaffe, J., Keim, D.B., Westerfield, R.,(1989)," Earning Yields, Market Values, and Stock Returns". The Journal of Finance,PP. 135–148.

Jegadeesh, N, Titman, S.,(1993)," Returns to Buying Winners and Selling Losers: Implications for Stock Market Efficiency". Journal of Finance 48,PP. 65–91.

Malin , Mirela , Bornholt , Graham. ,(2010), "Predictability of Future Index Returns Based on the 52-week High Strategy ", The Quarterly Review of Economics and Finance, Vol.50 ,pp. 501–508.

Piotroski, J.,(2000), "Value Investing: the Use of Historical Financial Statement Information to Separate Winners From Losers". Journal of Accounting Research 38,PP. 1–41.

Reinganum, M.R.,(1981)," Misspecification of Capital Asset Pricing: Empirical Anomalies Based on Earnings' Yield and Market Values". Journal of Financial Economics 9,PP. 19–46.

Rosenberg, B., Reid, K., Lanstein, R.,(1985), "Persuasive Evidence of

ارتباط بین بالاترین قیمت سهام در گذشته و بازده آن در سطوح مختلف شاخص بازار سهام... ۱۵۳.....

Market Inefficiency". Journal of Portfolio Management 11,PP. 9–17.

Rouwenhorst, K.G.,(1998), "International Momentum Strategies". Journal of Finance 53,PP. 267–284.

Yi Chang , Chiao.,(2011), " The Relationship Between the 52-week High of an Individual Stock and Stock Market Index Level" , Journal of International Financial Markets, Institutions & Money , Vol.21 ,pp.14-27